

Uchwała Nr 150
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 16 kwietnia 2026 r.

w sprawie zmian w Interwencji I.10.15 - Inwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwała, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w Interwencji I.10.15 - Inwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Stefan Krajewski

Przewodniczący

Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 150 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Rodzaj zmiany:

Wprowadź tekst

- wprowadzenia dodatkowego zakresu wsparcia dla producentów bydła dotyczącego kontrolowanego i bezpiecznego przemieszczania zwierząt,
- wprowadzenia dodatkowych preferencji wyboru dla rolników, którzy uczestniczą w krajowych systemach jakości żywności,
- wprowadzenia dodatkowych preferencji wyboru dla rolników, którzy mają nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat).

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027 (Zmiany zaznaczono w trybie rejestracji zmian.)

Strony 1020 – 1021.

1.

5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji

Opisz jakie są cele szczegółowe i treść interwencji, w tym szczególne ukierunkowanie, zasady wyboru, powiązania z odpowiednim prawodawstwem, komplementarność z innymi interwencjami/zestawami działań w obu filarach oraz inne istotne informacje.

Ważnym elementem Planu będzie również wsparcie promowania podwyższonych warunków utrzymania zwierząt, które są lepiej dostosowane do ich potrzeb. Jest to istotne, ponieważ w przypadku chowu bydła i świń następuje proces koncentracji produkcji. Wsparcie będzie udzielane rolnikom na realizację inwestycji w zakresie dobrostanu zwierząt, które wykraczają ponad odpowiednie minimalne normy wynikające z powszechnie obowiązującego prawa oraz powszechnie stosowanych praktyk. Dzięki tym inwestycjom zwierzęta będą miały (i) zapewniony dostęp do środowiska zewnętrznego poprzez możliwość korzystania z wybiegów czy pastwiska (*dotyczy bydła*), (ii) większą swobodę ruchu (*w przypadku świń*), (iii) odpowiedni mikroklimat w budynkach inwentarskich (*dotyczy bydła lub świń*), poprawiający ich zdrowotność i eliminujący stres termiczny. **Ponadto inwestycje przyczynią (iv) ograniczenia stresu i urazów bydła podczas przemieszczania zwierząt oraz podczas wykonywania zabiegów.** Poprawa dobrostanu zwierząt wpłynie korzystnie na wyniki produkcji i jakość produktów pozyskiwanych od tych zwierząt, a tym samym na zdrowie ludzi. Interwencja jest komplementarna w stosunku do **interwencji interwencji** pn. Ekoschemat – Dobrostan zwierząt oraz interwencji Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) i Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu.

Preferencje wyboru operacji do realizacji w szczególności dotyczą (i) wielkości stada (ii) rodzaju inwestycji (iii) prowadzenia produkcji ekologicznej (zgodnie z ustawą z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym), (v) zastosowania rozwiązań cyfrowych w zakresie dobrostanu zwierząt, (vi) zastosowania technologii oszczędzających wodę, zastosowanie technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii albo zastosowanie technologii wraz z zasilaniem z pochodzącym z odnawialnych źródeł energii, **(vii) rolnika, który ma nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat), (viii) rolników uczestniczących w krajowych systemach jakości żywności.**

Dodatkowo dla operacji dotyczących dobrostanu bydła przewiduje się preferencje w zakresie wykorzystania pastwisk.

2.

Określenie kwalifikujących się beneficjentów i szczególnych kryteriów kwalifikowalności, w stosownych przypadkach związanych z beneficjentem i obszarem

Pomoc przyznaje się rolnikowi, prowadzącemu chów lub hodowlę świń lub chów lub hodowlę bydła.

W ramach interwencji wspierane będą inwestycje materialne lub niematerialne mające na celu w szczególności: (...)

3. stworzenie odpowiedniego mikroklimatu w budynkach inwentarskich, w których utrzymywane jest bydło albo świny oraz poprawa higieny bydła, w tym poprzez:

- zakup systemów zarządzania stadem, akcelerometrów z oprogramowaniem do zarządzania zdrowiem i dobrostanem krów w stadzie, zakup czujników mierzących co najmniej LKS, białko, tłuszcz w trakcie doju (wczesne wykrywanie subklinicznego mastitis oraz ketozy i alkalozy) z oprogramowaniem i znacznikami RFID do identyfikacji krów,

4. zapewnienie kontrolowanego i bezpiecznego przemieszczania zwierząt, a także ich chwilowego unieruchomienia w celach zabiegowych i diagnostycznych poprzez zakup i montaż przepędów i poskromów.

(...)

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Zmiana dotycząca rozszerzenia zakresu wsparcia

Rozszerzenie zakresu wsparcia jest odpowiedzią na postulaty rolników prowadzących chów i hodowlę bydła. Możliwość objęcia wsparciem przepędów i poskromów została pozytywnie zaopiniowana przez Instytut Zootechniki w Balicach Państwowy Instytut Badawczy, który rekomenduje taką zmianę. W opinii Instytutu tego typu urządzenia w istotny sposób przyczyniają się do ograniczenia stresu, ryzyka urazów oraz agresji u zwierząt. Utrzymanie niskiego poziomu kortyzolu u zwierząt podczas ich przemieszczania i unieruchamiania prowadzi do lepszych wyników produkcyjnych oraz ogranicza zachowania agresywne czy autoagresję.

Zmiany dotyczące Preferencji wyboru operacji:

1. Rolnik, który ma nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat)

Wymiana pokoleniowa jest jednym z ważniejszych celów realizowanych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Obserwuje się malejącą z roku na rok liczbę młodych rolników. Dlatego istnieje potrzeba zatrzymania trendu malejącej liczby młodych rolników (*rolnik, który ma nie więcej niż 40 lat*) w Polsce i preferowania inwestycji realizowanych przez takie osoby.

2. Uczestnictwo rolników w krajowych systemach jakości żywności

Uwzględniając stanowisko KE promujące unijne systemy jakości, wyrażone na etapie uzgadniania PS WPR, w interwencji I.10.15 przyznaje się punkty za chów lub hodowlę metodami ekologicznymi. Proponuje się przyznanie punktu za udział w krajowych systemach jakości, które również nakładają dodatkowe standardy w zakresie dobrostanu zwierząt

bezpieczeństwa i jakości żywności w tym np. zwiększona powierzchnia: lochy i tuczniaki mają zapewnioną powierzchnię bytową większą o co najmniej 20% w stosunku do minimalnych wymogów prawnych, całkowity zakaz stosowania pasz modyfikowanych genetycznie (GMO) w okresie tuczu, czy stały dostęp do słomy lub innych materiałów manipulacyjnych, co pozwala im na realizację naturalnych zachowań.

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

27 marca – 10 kwietnia 2026 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Zakres wprowadzonych zmian wynika z postulatów hodowców bydła i pozytywnej opinii Instytutu Zootechniki w Balicach - Państwowego Instytutu Badawczego. Zmiany mają na celu rozszerzenie katalogu kosztów kwalifikowalnych o przepędy i poskromy, które mają korzystny wpływ na podniesienie dobrostanu zwierząt. Dodanie nowych kryteriów w zakresie systemów jakości żywności wyboru pomoże wspierać produkcję ukierunkowaną na zrównoważoną produkcję. Preferencje dla młodych rolników pomogą zatrzymać młodych ludzi na wsi i zachęcić ich do rozwijania produkcji.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

Proponowana zmiana nie będzie miała wpływu na cele i wskaźniki - dotyczy rozszerzenia zakresu kosztów kwalifikowalnych oraz uzupełnienia kryteriów wyboru operacji w ramach interwencji I.10.15.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Proponowana zmiana nie będzie miała wpływu na plan finansowy Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Nie spowoduje zwiększenia alokacji finansowej ani przesunięć środków pomiędzy interwencjami. Wsparcie dla dodatkowych kategorii kosztów kwalifikowalnych oraz wprowadzenie nowych kryteriów wyboru operacji będzie realizowane w ramach dotychczas przewidzianej puli środków finansowych dla interwencji I.10.15.